

משך חכמה

פרשת תצוה, פסקא לד - לח

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ב, גליון מס' תעג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

על המזבח, רמז, דהראה לו הלכות שחיטה, ודו"ק².

[לד]

[לה]

(כט, מב) עלת תמיד לדורתיכם פתח אהל מועד לפני ה' אֲשֶׁר אָנֹכִי לְכֶם שְׂמָה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם:

על איזה מקום עולה תיבות "אשר אונעך לכם שמה"

(כט, מב) עולת תמיד לדורותיכם פתח אהל מועד לפני ה' אשר אונעך לכם שמה לדבר אליך שם. יש³ מרבתינו לומדים מכאן

[לה]

³ [לה] על הפסוק (שמות כט, מב) "עלת תמיד לדורתיכם פתח אהל מועד לפני ה' אֲשֶׁר אָנֹכִי לְכֶם שְׂמָה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם", פירש רש"י, דנחלקו רבותינו על מה עולה התיבות "אשר אונעך לכם כו'", האם עולה על מזבח הנחושת הכתוב לעיל מיניה, שעליו מקריב קרבן התמיד, ומשם היה מדבר עם משה, או שעולה על אהל מועד, שמאוחל היה מדבר עם משה מעל הכפורת. וז"ל רש"י (שם) "ויש מרבתינו למדים מכאן, שמעל מזבח הנחושת היה הקדוש ברוך הוא מדבר עם משה משהוהקם המשכן, ויש אומרים מעל הכפורת, כמו שנאמר (שמות כה כב) ודברתי אתך מעל הכפורת, ואשר אונעך לכם האמור כאן אינו אמור על המזבח, אלא על אהל מועד הנזכר במקרא: "עכ"ל.

ויש לתת טעם במה נחלקו, שהרי הכתוב אינו מוכרע, ויש לפרש כך וכך, ומדוע יש אומרים דדוקא מעל מזבח הנחושת דיבר, ויש אומרים מעל הכפורת.

ומבאר המשך חכמה, שנחלקו במגילה (כו, ב – כז, א) האם מותר לעשות מבית מדרש בית כנסת, ולהפך, ומבואר בגמרא, ששורש מחלקותם איזה מקום חשוב יותר, ולשיטתם נחלקו בהא דכתיב (מלכים-ב, כה, ט) "וַיִּשְׁלַח אֶת בֵּית ה' וְאֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל בְּתֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶת כָּל בְּיַת גְּדוּל שָׂרָף בְּאֵשׁ", מהו "בית גדול", מאן דאמר דבית תפלה הכי גדול, היינו בית כנסת, ומאן דאמר דבית מדרש הכי גדול, בית גדול היינו בית מדרש.

והנה מזבח הנחושת הוא מקום העבודה, דתפלה במקום קרבנות, והכפורת הוא מקום ארון העדות, היינו מקום בית תורה. על פי זה יש לומר דשורש

(כט, לח) וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד:

מדוע כתוב "וזה" אשר תעשה

(כט, לח) וזה אשר תעשה על המזבח כו'. (מנחות כט, א)¹ תנא רבי ישמעאל בג' דברים נתקשה משה כו' ויש אומרים אף הלכות שחיטה נתקשה שנאמר וזה אשר כו'. פירוש, דסברי כרבי עקיבא דפליג על רבי ישמעאל, וסברי, דבשר נחירה הותר במדבר בחולין, לכן לא נהגה מצות שחיטה רק בקדשים, לכן גבי כבשים

¹ [לד] על הפסוק (שמות כט, לח) "וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד", יש לדקדק, מדוע כתוב "וזה". והנה אמרו חז"ל (מנחות כט, א) "תנא דבי רבי ישמעאל: שלשה דברים היו קשין לו למשה, עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא באצבעו, ואלו הן כו' ויש אומרים: אף הלכות שחיטה, שנאמר: וזה אשר תעשה על המזבח". ולפי זה מבואר מדוע כתוב "וזה".

אבל יש לדקדק, מדוע דוקא כאן מרומז בתורה שלימד ה' את משה הלכות שחיטה. ועוד, במה פליגי תנא קמא והיש אומרים.

ומבאר המשך חכמה, דהנה נחלקו רבי ישמעאל ורבי עקיבא בחולין (יז, א) אם היו ישראל מצוין על השחיטה במדבר, דרבי ישמעאל סובר שהיו מצוין ישראל על השחיטה כבר במדבר, ורבי עקיבא סובר שלא נצטוו אלא כשנכנסו לארץ, ובמדבר היו מותרים בנחירה, והא דכתיב (ויקרא א, ה) ושחט את בן הבקר, קדשים שאני. דבקדשים גם לרבי עקיבא צריך שחיטה. ועל פי זה מיושב הכל, דרבי ישמעאל, הוא תנא קמא, אזיל לשיטתו, דסובר שהיו מצוין על השחיטה במדבר, גם לחולין, לפיכך אין יכול לפרש ד"זה" בא ללמד על שחיטה, דבחולין כבר נהגה מצות שחיטה. אבל היש אומרים סוברים כרבי עקיבא דבמדבר הותר להם בשר נחירה, ורק בקדשים חייבין בשחיטה, לכן ציוה ה' דוקא כאן על השחיטה, כיון שהוא הקרבן הראשון שציוה ה' לדורות, אבל קרבנות המילואים קדשי שעה.

² תמצית דבריו: הא דכתיב "וזה" אשר תעשה, תניא בברייתא, דיש אומרים, שבא ללמד שנתקשה משה בהלכות שחיטה, וה' למדו הלכות שחיטה. ודוקא כאן למדו, דסברי כרבי עקיבא, שלא נצטוו על השחיטה של חולין רק כשנכנסו לארץ ישראל, ורק קדשים היו חייבים בשחיטה, וכאן הוא קרבן לדורות הראשון שציוה ה'.

משך חכמה

פרשת תצוה, פסקא לד - לח

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ב, גליון מס' תעג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

[לו]

(כט, מד) וְקִדְשֵׁי אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי:

מדוע כפל המילים "אקדש לכהן לי"

(כט, מד) וְקִדְשֵׁי אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי. כפל הדבר, שמלות אקדש לכהן לי הם כמיותרים. אולם הוא מכוון נפלא על פי מה שאמרו בספרי (בהעלותך צב) כל מקום שנאמר לי, קיים לעד ולדורות, וזהו שלא תאמר שכיון שהם נתונים למזבח לעבודה, אם כן בזמן שמזבח שומם גם בכהנים אין בהם קדושה, לכן אמר וקדשתי את המזבח.

כמותרים.

ומבאר המשך חכמה, על פי המבואר בספרא (במדבר, בהעלותך צב) שכל מקום שנאמר "לי", הוא קיים לעולם ולעולמי עולמים, לכן כפל הכתוב "אקדש לכהן לי", ללמד שקדושת הכהנים היא לעולם. דמרישא דקרא, הוה אמניא שקדושתן תלויה דוקא בעבודת המזבח, ואם מזבח שומם גם בכהנים אין קדושה, לכן אמר וקדשתי את המזבח כו' ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי, קיים לדורות, שקדושתם אינו תלויה במזבח, והם קדושים לעצמם מהבורא יתברך.

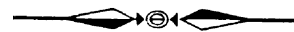
ובספרי דורש דבר זה מהכתוב (שמות כח, מא) "וְהִלַּכְשֶׁתְּ אֹתָם אֶת אֹהֶרֶן אֶחָד וְאֶת בְּנָיו אֶתוֹ וּמְשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֹת יָדָם וְקִדְשֶׁתָּ אֹתָם וְכִהְנֹוּ לִי". דזה לשון הספרי "אספה לי. שתהא סנהדרין לשמי, שבכל מקום שנאמר לי, הרי זה קיים לעולם ולעולמי עולמים. בכהנים הוא אומר וכהנו לי (שמות כח מא), בלויים הוא אומר והיו לי הלויים (במדבר ח יד), בישראל הוא אומר כי לי בני ישראל עבדים (ויקרא כה נה), [בארץ הוא אומר כי לי הארץ (ויקרא כה, כג)], בבכורות הוא אומר כי לי כל בכור בבני ישראל (במדבר ח יז), במקדש הוא אומר ועשו לי מקדש (שמות כה, ח). במזבח הוא אומר, מזבח אדמה תעשה לי (שמות כ, כא). בשמן המשחה הוא אומר, שמן משחת קודש יהיה זה לי (שמות ל, לא). במלכות הוא אומר, כי ראיתי בבניו לי מלך (שמואל א, טז, א). בקרבנות הוא אומר להקריב לי במועדו (במדבר כח, ב). הא בכל מקום שנאמר לי, הרי זה קיים לעולם ולעולמי עולמים." עכ"ל.

[וצריך טעם, מדוע צריך בשני מקומות ללמד שקדושת כהנים לעולם וצ"ע].

שמעל מזבח הנחושת היה הקדוש ברוך הוא מדבר משהוקם המשכן, ויש אומרים מעל הכפורת כו' רש"י. יתכן, דפליגי בהא דפליגי רבי יהושע בן לוי ורבי יוחנן בפרק ד' דמגילה (כז, א), אם בית הכנסת עושין בית המדרש, או בית המדרש עושין בית הכנסת. והבית הגדול (מלכים ב, כה, ט), זה אמר שמגדלין בו תורה, וחד אמר שמגדלין בו תפילה. למאן דאמר תפילה עדיפא, אם כן מזבח הנחושת מקום העבודה עדיפא, ולמאן דאמר בית המדרש עדיפא, מעל הכפורת מקום שמונח בו העדות והלוחות, זה התורה, עדיפא. וכבר הארכתי במקום אחר (משך חכמה, עקב, פסקא לח) דתלוי אם מפסיקין מדברי תורה לתפילה, והדברים ארוכים. ודו"ק⁴.

מחלקותם כאן, הוא אותה מחלוקת, איזה מקום יותר חשוב, מקום תורה או מקום תפילה, דמאן דאמר דדיבר עמו ממזבח נחושת, סובר שבית תפילה גודל יותר, ומאן דאמר מעל הכפורת סובר שבית תורה גודל יותר. ובמשך חכמה עקב פסקא לח, מאריך בביאור הא דאיתא בשבת (יא, א) אם מפסיקין מתורה לתפילה, דמבואר שם שאנו מפסיקין מתורה לתפילה, אבל רבי שמעון בר יוחאי שתורתו אומנותו, אינו מפסיק מתורה לתפילה, ולכאורה כאן מבואר דנחלקו אם תורה עדיף או תפילה עדיף, ושם מבואר ענין זה.

⁴ תמצית דבריו: נחלקו רבותינו על מה עולה תיבות "אשר אועד לכם שמה", האם עולה על מזבח הנחושת הכתוב לעיל מיניה, שעליו מקריב קרבן התמיד, ומשם היה מדבר עם משה, או שעולה על אוהל מועד, שמאוהל היה מדבר עם משה מעל הכפורת. ושורש מחלקותם, איזה מקום יותר חשוב, מקום תורה או מקום תפילה, דמאן דאמר דדיבר עמו ממזבח נחושת, סובר שבית תפילה גודל יותר, ומקום הקרבנות הוא תפילה, ומאן דאמר מעל הכפורת סובר שבית תורה גודל יותר, ושם העדות, הוא התורה.

[לו]

⁵ [לן] על הפסוק (שמות כט, מד) "וְקִדְשֵׁי אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי", יש לדקדק, דמילים "אקדש לכהן לי" הם

משך חכמה

פרשת תצוה, פסקא לד - לח

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ב, גליון מס' תעג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ל, א) ועשית מזבח מקטר קטר עצי שטים תעשה אתו:

מדוע ציוי עשית מזבח הקטורת, אינו כתוב במקום שציוה על כלי המשכן ובגדי כהונה

ל, א) ועשית מזבח מקטר קטר וכו'. הרב' אבן עזרא (שמות כה, כב) נתקשה, מדוע לא נכתב ציווי עשית מזבח הקטורת רק אחרי כלות פרשת המשכן ומילואים. והעיקר, כי כל הצווים כמו הארון, אם אין ארון אין מניחים לוחות (שמות לא, ז). וכן בלא מזבח, אין מקריבין עולת תמיד (זבחים נט, א). וכן בלא בגדים, אין כהן

שאינ מזבח, והמזבח הוא רק למצוה.

וכן כל הכפרה של יום הכיפורים (ויקרא טז, יח-יט) שזורק על מזבח הקטורת, אין מזבח הקטורת מעכב הכפרה, דאם זרק בחוץ כיפר, (כו, ב). ואף על פי שמבואר שם, שאין הכשר נאכל אם נתן הדמים שבפנים בחוץ, מכל מקום, בלאו הכי חטאות הפנימיות נשרפות, ולענין האמורים אם נקריבים כשנתן הדמים הפנימיים בחוץ, מבואר באור שמח (פסולי המוקדשים ב, ב). [ומה שכתב עוד טעם בראש דבריו, שאין הכפרה אלא לטהר מטומאות מקדש וקדשיו כו', לא זכיתי להבין, דמכל מקום, המזבח מעכב הכפרה. ואם העיקר מה שכתב לאחר מכן, שאם נתן הדמים בחוץ כו', מדוע כתב טעם זה, וצ"ע].

מכל מקום מבואר שעיקר מזבח הקטורת הוא כשביל הקטורת. ובוזה מיושב מה שדקדק האבן עזרא, דבכונה לא כתב מזבח הקטורת לעיל, דהתם כתב רק את הדברים שהם הכרחיים להשראת השכינה, ובלא הם אי אפשר לעשות את העבודה, אבל מזבח הקטורת אינו אלא מצוה בפני עצמה.

ועל פי יתיישב היטב לשון הכתוב (מלכים-א ט, כה) "וְהַעֲלֵה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וְשִׁלְמִים עַל הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לָהּ וְהִקְטִיר אֹתוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וְשָׁלַם אֶת הַבְּרִית", [ופירש רש"י וז"ל "על המזבח - של בית עולמים: והקטיר אתו - ואתו מזבח הקטורת אשר לפני ה' לקטרת הסמים:], ויש לדקדק, מדוע על מזבח החיצון כתוב "על המזבח", ועל מזבח הפנימי לא כתוב מזבח. אבל לאור הנ"ל לא קשה מידי, דמזבח החיצון מעכב, ומזבח הפנימי אינו מעכב את הקטרת הקטורת, לכן לא כתוב "מזבח", אלא מקום, שהמקום מעכב ולא המזבח. [ואין זה סותר למה שכתב בפרשת פקודי פסקא טו, דבמשכן אין להקטיר אם אין שם מזבח, עיין שם, כיון דדוקא בהקמה דקדק לכתוב, אבל בעשייה היא לדורות כמבואר שם].

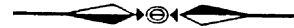
[ובזה מיושב מדוע כהן גדול מקטיר ביום הכיפורים קטורת לפני ולפנים שלא על מזבח, דהקטרת הקטורת הוא "במקום", אפילו ללא מזבח].

כו' ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי, קיים לדורות, לא שיהיה תלוי קדושתם במזבח, שקדושה שלהם אינו תלוי במזבח, והמה קדושים לעצמם מהבורא יתברך, עיין ספרי בהעלותך סימן צב דדריש על (שמות כח, מא) וכהנו לי. ודו"ק⁶.

[לז]

⁶ תמצית דבריו: כפל במילים "אקדש לכהן לי", ללמד, שקדושת הכהנים אינה תלויה בעבודת המזבח, ואפילו שהמזבח שומם, נשארים בקדושתם, כי הם קדושים לעצמם מהבורא יתברך שמו.

[לז]

⁷ [לז] על הפסוק (שמות ל, א) "וְעֵשִׂית מִזְבֵּחַ מִקְטָר עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ", דקדק האבן עזרא (שמות כה, כב), מדוע ציווי עשית מזבח הקטורת לא כתוב לעיל בפרק כו - כז שציוה על עשיית כלי המשכן, ואיחר ציווי עשית מזבח הקטורת רק לאחר ציווי עשיית בגדי כהונה וציווי קידוש הלויים בימי המילואים בפרקים כח - כט, ורק לאחר הכל כאן בפרק ל, ציווה על מזבח הקטורת, ונדחק בזה מאוד.

ומבאר המשך חכמה, דבכונה גדולה לא כתבה תורה ציווי מזבח הקטורת עם ציווי כלי המשכן ובגדי כהונה, שכל הכלים והבגדים מעכבים, שללא הם אי אפשר להשרות את השכינה במשכן, מה שאין כן מזבח הקטורת, גם ללא מזבח אפשר להקטיר קטורת.

דהנה, אם אין ארון אין מניחים את הלוחות, כדכתיב להלן (לא, ז) "וְאֵת הָאָרֶן לְעֵדוּת". וכן בלא מזבח, אין מקריבין עולת תמיד, כדמוכח בזבחים (נט, א) שאם נפגם מזבח אין להקריב קרבנות עליו, וכל שכן כשאין מזבח. וכן בלא בגדים, אין כהן רשאי לעבוד, כמבואר בזבחים (יז, ב). ובלא מנורה, אינו רשאי להדליק נרות כדמוכח במנחות (כח, א), שמנין הקנין מעכב מלהדליק את המנורה. ובלא שולחן, אין מניחין לחם הפנים, דמובאר במנחות (ג, א) שרק על ידי השולחן מתקדש הלחם.

אבל מזבח הקטורת, שעיקרו בשביל הקטרת קטורת, אמר רב בזבחים (נט, א), שאפילו אם אין מזבח הקטורת, מקטיר קטורת במקום המזבח אפילו

משך חכמה

פרשת תצוה, פסקא לד - לח

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

תשפ"ב, גליון מס' תעג טל: 052-7611435 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

[לח]

ל, ט) לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו:

מדוע כתוב ולא תסכו עליו נסך

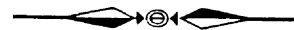
ל, ט) לא תעלו עליו קטרת זרה כו' ומנחה ונסך כו'. הוא⁹ לרמז דיש נסכין שמזלפין על גבי האישים, וכדאמר שמואל בזבחים דף צא, ב והוי כאילו כתיב לא תעלו מנחה ונסך, רצונו לומר, זה המתנדב יין שמזלפין על גבי האישים שהוא הקטרה, ולכן כללו בהלאו דלא תעלו עליו, ואחר כך מיירי בנסכים שנותן לספלים, אמר עליו לא תסכו. ודו"ק¹⁰.

רשאי לעבוד (זבחים יז, ב). ובלא מנורה, אינו רשאי להדליק נרות (מנחות כח, א). ובלא שולחן, אין מניחין לחם הפנים (מנחות נ, א). אבל מזבח מקטר קטרת, שעיקרו לכך, [שהכפרות שבאין ביום הכיפורים (ויקרא טז, יח-יט), אינו, רק לכפר טומאת מקדש וקדשיו (שבועות, ב), ואין צורך לכך רק אם יהיה בית המקדש ועבודה, אבל לא באו לכפר דברים הנצרכים כפרה בלא בית המקדש. וכן קיימא לן (זבחים כו, ב), דנתנין בפנים שנתנין בחוץ כיפר, אלא שהבשר אינו נאכל, ובלאו הכי חטאות הפנימים נשרפין, ולענין אימורים פירשתי בחידושי (אור שמח, פסולי המוקדשין, ב, ב) ואין כאן מקומו], הלא קיימא לן, דהקטורת נקטר אף אם אין מזבח, וכמו דאמר רב בזבחים דף נט, א דמזבח שנעקר מקטירין קטרת במקומו, ואינו רק למצוה, ולכך כתיב בתר זהשלים כל הדינים מן הכלים והבנינים המוכרחים להשראת הכבוד במשכן הקדוש, ולהורות, דאין זה רק מצוה בפני עצמה, ודו"ק. ובזה מכוון הפסוק מלכים-א, ט, כה והקטיר אותו אשר לפני ה', דאין טעון מזבח, רק מקומו כשר להקטיר⁸.

ומבאר המשך חכמה, על פי המבואר בזבחים (צא, ב) שהמתנדב יין למזבח, הוא כקרבן שמזלף ממנו על המזבח כקרבן, וזה גופא בא הכתוב ללמד, שהמתנדב יין על גבי המזבח, דינו כקרבן שמזלף ממנו על המזבח, ובא הכתוב ללמד, שאל תקריב עליו יין, וכן לא נסך עליו נסך לספלים. ולפי זה תיבת "נסך" יש לה שתי משמעויות, דעולה למעלה, וכאלו כתוב לא תעלה מנחה ונסך, וכן לא תסכו עליו נסך, לכן הקדים תיבת נסך, שעולה למעלה ולמטה, הן על קרבן מנחה, והן על תסכו לספלים, ולפי זה מצינו לפי זה מקור לדברי שמואל בקרא.

¹⁰ תמצית דבריו: הטעם שהקדים תיבת נסך לתסכו, אף על פי שמשפט דקדוק הלשון להקדים תסכו לנסך, דבא ללמד, שאם מתנדב יין על גבי המזבח, דינו כקרבן, ומזלפו על גבי המזבח, ואינו כמתנדב יין לנסך לתוך הספלים. ותיבת נסך עולה למעלה ולמטה, לא תעלה מנחה ונסך [היינו על גבי המזבח] – ונסך לא תסכו [היינו לספלים].

⁸ תמצית דבריו: הטעם שציוי עשיית מזבח הקטורת אינו יחד עם ציוי על כלי המשכן ובגדי כהונה, כיון שכל כלי המשכן מעכבין, דאין להניח את הלוחות ללא ארון, ולא להקריב תמיד ללא מזבח, וכהן לא עובד ללא בגדים, ובלא מנורה אינו רשאי להדליק נרות, ובלא שולחן אין מניחים לחם פנים. אבל קטורת מותר להקטיר גם בלא מזבח הקטורת, אם מקטיר על מקום מזבח הקטורת, לכן לא ציוה על עשיית מזבח הקטורת עם הכלים, שהם מעכבין השראת השכינה, אבל מזבח הקטורת אין מעכב.

[לח]

⁹ [לח] על הפסוק (שמות ל, ט) "לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו", יש לדקדק, דהיה לכתוב 'ולא תסכו עליו נסך', ומדוע הקדים 'נסך' ל'תסכו', דדקדוק הלשון הוא להקדים הפעולה תסכו, לנסך, ועל זה לכתוב נסך.

